

ข้อเสนอหลักยุทธการบริหารจัดการความมั่นคงปลอดภัยวัสดุกัมมันตรังสี
Radioactive Source Security Management : RSSM
(Proposal)

1. หลักการและเหตุผล

ภายในประเทศที่มีการกำกับดูแลทางนิวเคลียร์และรังสี การใช้วัสดุกัมมันตรังสีใน โรงพยาบาล ศูนย์วิจัย และภาคอุตสาหกรรมต่างๆ จะมีการควบคุมด้านความปลอดภัยอย่างเข้มงวด (Safety) เนื่องจากตระหนักถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น หากเกิดเหตุการณ์ด้านความปลอดภัยที่อาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพ ความปลอดภัยของพนักงาน ชุมชน และสิ่งแวดล้อมโดยรอบ แต่กลับขาดความตระหนักในด้านความมั่นคงปลอดภัย (Security) ถึงแม้ว่าจะมีการใช้แผนมาตรการความมั่นคงปลอดภัย (Security Program) สำหรับปกป้องแหล่งวัสดุกัมมันตรังสีจากผู้ประสงค์ร้ายก็ตาม แต่ในการปฏิบัติจริงอาจไม่เกิดประสิทธิผลที่ดีเพียงพอ เนื่องจากขาดหลักการพื้นฐาน อันได้แก่ ความตระหนักในด้านความมั่นคงปลอดภัยของผู้นำหรือผู้รับผิดชอบระดับสูงของหน่วยงาน การขาดความรู้เกี่ยวกับวิธีการดำเนิน มาตรการความมั่นคงปลอดภัยที่สอดคล้องเหมาะสมกับการดำเนินธุรกิจ หรือขาดความรู้เกี่ยวกับวิธีการออกแบบ มาตรการความมั่นคงปลอดภัยให้มีประสิทธิภาพภายใต้ระดับการลงทุนทรัพยากรที่เหมาะสม ดังนั้น สำนักงานปรมาณู เพื่อสันติ (ปส.) ในฐานะหน่วยงานกำกับดูแลความปลอดภัยทางนิวเคลียร์และรังสีแห่งเดียวของประเทศไทย ซึ่งมีศักยภาพด้านการบริหารจัดการความมั่นคงปลอดภัยวัสดุกัมมันตรังสี จึงจัดทำหลักยุทธการ บริหาร จัดการความมั่นคงปลอดภัยวัสดุกัมมันตรังสีขึ้นมา

2. วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาศักยภาพด้านความมั่นคงปลอดภัยของวัสดุกัมมันตรังสีของประเทศ เสริมสร้างความเข้าใจพื้นฐาน และเจตคติเชิงบวกด้านความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์ให้แก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตร ตลอดจนแลกเปลี่ยน มุมมอง แนวคิดและเสริมสร้างวัฒนธรรมด้านความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์และรังสี

3. ประโยชน์ที่จะได้รับหลังการฝึกอบรม

ผู้เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรจะได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความมั่นคงปลอดภัยวัสดุกัมมันตรังสี มีความตระหนักและสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติงานในด้านที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- ประโยชน์จากการใช้วัสดุกัมมันตรังสีด้านการแพทย์
- ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการใช้วัสดุกัมมันตรังสีในทางผิดกฎหมาย
- การจำแนกประเภทวัสดุกัมมันตรังสีตามคำแนะนำทบวงการพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศ
- ภัยคุกคามและกระบวนการประเมินความเสี่ยงด้านความมั่นคงปลอดภัย
- ความรับผิดชอบระดับสากล ระดับรัฐ ระดับหน่วยงานกำกับดูแล และระดับผู้ถือใบอนุญาต

- หลักการพื้นฐานด้านความมั่นคงทางนิวเคลียร์และรังสี ฟังก์ชันและองค์ประกอบพื้นฐานของระบบรักษาความมั่นคงปลอดภัย
- นโยบาย แผน และกระบวนการด้านความมั่นคง
- เทคโนโลยีทางเลือกทดแทนการใช้วัสดุกัมมันตรังสี
- ระดับความมั่นคงด้านการขนส่งวัสดุกัมมันตรังสี

4. กลุ่มเป้าหมายและคุณสมบัติของผู้เข้ารับการฝึกอบรม / จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม

- เป็นผู้ทำงานทางด้านนิวเคลียร์และรังสี
- เป็นผู้มีประสบการณ์การทำงานในหน่วยงานทางนิวเคลียร์และรังสี ในสายงานใดก็ได้ อย่างน้อย 6 เดือน
- เป็นผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานอื่น ๆ อย่างน้อย 1 ปี
- จำนวน 25 คน / ครั้ง

5. ความรู้พื้นฐานที่ควรมีและการเตรียมตัวก่อนการฝึกอบรม

- ไม่จำเป็นต้องมีความรู้พื้นฐานในหัวข้อที่จะเข้ารับการฝึกอบรม
- ผู้เข้ารับการฝึกอบรมจะต้องสมัครเข้าศึกษาบทเรียนออนไลน์ หัวข้อ “ความมั่นคงปลอดภัยวัสดุกัมมันตรังสี” บทที่ 2 บนเว็บไซต์ WINS “<https://wins.org/scholarships/>” ก่อนเข้ารับการฝึกอบรม

6. ภาษาในการสอน

ภาษาไทย และ ภาษาอังกฤษ (มีบริการล่ามแปลภาษาไทยไว้รองรับ)

7. รายละเอียดเนื้อหา

- ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับวัสดุกัมมันตรังสี
- ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับความมั่นคงปลอดภัยวัสดุกัมมันตรังสี
- หน้าที่ความรับผิดชอบสำหรับบุคลากรด้านความมั่นคงปลอดภัยวัสดุกัมมันตรังสี
- ระบบรักษาความมั่นคงปลอดภัยสำหรับวัสดุ กัมมันตรังสี
- การจัดการความมั่นคงปลอดภัย
- วิธีการอื่น ๆ ในการลดความเสี่ยง

8. วิทยากร

วิทยากรชาวไทยและชาวต่างประเทศที่ผ่านการรับรองคุณสมบัติและสมรรถนะวิทยากร ตามข้อกำหนดของสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ

9. วัน เวลา สถานที่ และวิธีการฝึกอบรม

- วัน เวลา สถานที่

การฝึกอบรมหลักสูตรดังกล่าวใช้ระยะเวลาในการจัดฝึกอบรม จำนวน 4 วัน (เต็มวัน) ดังนี้

ครั้งที่	วันที่
2	วันที่ 24 – 27 พฤษภาคม 2565
3	วันที่ 30 พฤษภาคม – 2 มิถุนายน 2565

- วิธีการฝึกอบรม

การจัดฝึกอบรมประกอบด้วย 3 ส่วน ดังนี้

- ภาคบรรยาย (จำนวน 7 ชั่วโมง)
- ภาคปฏิบัติ (แบ่งกลุ่มวิเคราะห์และอภิปรายประเด็นหัวข้อของแบบฝึกหัด) (จำนวน 8 ชั่วโมง 30 นาที)
- การศึกษาดูงาน (จำนวน 2 ชั่วโมง 30 นาที)

รวม 18 ชั่วโมง

10. รูปแบบการฝึกอบรม

จัดหลักสูตรการฝึกอบรมในรูปแบบ Onsite ณ สถานที่จริง

11. สิ่งแวดล้อม / อุปกรณ์ / สื่อในการฝึกอบรม

- ห้องประชุม (ปรับอากาศ)
- แบ่งกลุ่มการทำงานกิจกรรมในภาคปฏิบัติ
- ศึกษาดูงาน
- เอกสารประกอบการฝึกอบรมในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์
- แพลตฟอร์มออนไลน์ในภาคปฏิบัติ
- ผู้เข้ารับการฝึกอบรมจะต้องจัดเตรียมอุปกรณ์สื่อสารที่สามารถดาวน์โหลดเอกสารประกอบการฝึกอบรมและเข้าร่วมแพลตฟอร์มออนไลน์ในภาคปฏิบัติได้อย่างเสถียร

12. วิธีการประเมินผลการเรียนรู้

- แบบประเมินตนเองก่อนและหลังการฝึกอบรม
- การมีส่วนร่วมระหว่างเรียนและการทำงานกลุ่ม

13. เงื่อนไขการรับใบวุฒิบัตร

เป็นหลักสูตรที่จะได้รับใบวุฒิบัตรหลังเสร็จสิ้นการฝึกอบรม หากผ่านหลักเกณฑ์การฝึกอบรมตามที่กำหนด

14. วิธีการประเมินการจัดฝึกอบรม

- แบบประเมินความพึงพอใจ
- ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นของผู้รับบริการ

15. ค่าธรรมเนียมหลักสูตร

ไม่มีค่าธรรมเนียมในการสมัครและการเข้าร่วมการฝึกอบรม

16. ผู้รับผิดชอบโครงการ

น.ส. สุชญา ขจรโชติพงษ์ นักวิชาการเผยแพร่ปฏิบัติการ

กลุ่มบริหารจัดการองค์ความรู้และฝึกอบรมด้านนิวเคลียร์และรังสี (กอฟ.)

สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ

เลขที่ 16 ถนนวิภาวดีรังสิต

แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

เบอร์โทรศัพท์ 0-2596-7600 ต่อ 1114

E-mail: suchaya.k@oap.go.th